

EDUSKUNNAN VASTAUS 58/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta sekä laiksi sähkömarkkinalain 9 ja 14 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta sekä laiksi sähkömarkkinalain 9 ja 14 §:n muuttamisesta (HE 95/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 3/2003 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tällä lailla säädetään menettelyistä, joita käyttäen voimalaitoksen haltija voi varmentaa erikseen säädetyillä tuotantotavoilla ja erikseen säädetyistä energialähteistä tuottamansa sähkön alkuperän sekä sähkön alkuperän ilmoittamista koskevista sähkönmyyjän vähimmäisvelvoitteista. Sähkön alkuperän varmentamisessa voidaan käyttää tässä laissa säädetyn sähkön alkuperätakuun asemasta myös muita varmennustapoja.

2 luku

Sähkön alkuperän varmentaminen

2 §

Sähkön alkuperätakuu

Sähkön alkuperätakuu sisältää tiedon sähkön tuotantotavasta ja sen energialähteistä sekä maininnan tuotantoajankohdasta ja -paikasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että sähkön alkuperätakuun tulee sisältää myös muita sähkön tuotantotapaa ja sen energialähteitä koskevia tietoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sähkön tuotantotavat ja energialähteet, joista peräisin olevalle sähkölle myönnetään alkuperätakuita tämän lain mukaisesti.

3 §

Alkuperätakuun myöntäminen

Järjestelmävastuuseen määrätyn kantaverkonhaltijan tehtävänä on myöntää sähkön alkuperätakuuta sähkömarkkinoiden osapuolten kanalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla. Alkuperätakuun myöntämiseen liittyvän palvelun hinnoittelun on oltava kohtuullista. Palvelun myyntiehdot ja -hinnat tulee julkaista.

Sähkön alkuperätakuu on myönnettävä pyynnöstä tämän lain soveltamispiiriin kuuluvalla tuotantotavalla tuotetulle sähkölle ja tämän lain soveltamispiiriin kuuluvista energialähteistä tuotetulle sähkölle, jos:

- 1) sähkön tuotantotapa ja sen energialähteet on varmennettu tämän lain mukaisesti; ja
- 2) hakija on ilmoittanut alkuperätakuun myöntämisen edellyttämät tiedot alkuperätakuun myöntäjälle.

4 §

Voimalaitoksen tuotantotavan ja sen käyttämien energialähteiden varmentaminen

Arviointilaitoksen on varmennettava voimalaitoksen tuotantotapa ja sen käyttämät energialähteet ennen kuin voimalaitoksen tuottamalle sähkölle voidaan myöntää alkuperätakuuta. Varmennus on voimassa valtioneuvoston asetuksella säädettävän määräajan. Varmennus on sen voimassaoloaikana uudistettava, jos voimalaitoksen tuotantotavan tekniset ominaisuudet tai sen käyttämät energialähteet muuttuvat aikaisempaan varmennukseen nähden tavalla, joka vaikuttaa tai voi vaikuttaa alkuperätakuiden myöntämiseen voimalaitoksen tuottamalle sähkölle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää, että muuhun varmennusjärjestelmään perustuva varmennus rinnastetaan tässä laissa säädettyyn varmennukseen.

Arviointilaitoksen antaman varmennustodistuksen tulee sisältää alkuperätakuun myöntämisessä tarvittavat tiedot voimalaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä vahvistuksen sille, että voimalaitoksen tuottama

sähkö täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä varmennuksesta ja varmennustodistuksen sisältämistä tiedoista.

5 §

Tietojen antaminen voimalaitoksen tuotantotavasta ja energialähteistä

Voimalaitoksen haltijan on ilmoitettava alkuperätakuun myöntäjälle tiedot sähkön tuotantotavasta sekä niistä energialähteistä, joita voimalaitos on käyttänyt sähkön alkuperätakuun kohteena olevan sähkömäärän tuottamiseen. Voimalaitoksen haltijan tulee huolehtia siitä, että käytettyä tuotantotapaa ja käytettyjä energialähteitä koskevien tietojen luotettavuus voidaan varmistaa vähintään kuuden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat. Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä sekä tuotantotapaa ja energialähteitä koskevien tietojen säilyttämisestä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Alkuperätakuun epäminen määräajaksi

Energiamarkkinavirasto voi kieltää myöntämästä sähkön alkuperätakuuta voimalaitoksen haltijalle, joka on hakenut sähkön alkuperätakuuta tai jolle sellainen on myönnetty, enintään kahden vuoden pituiseksi määräajaksi, jos voimalaitoksen haltija on sähkön alkuperätakuun saadakseen antanut virheellisiä tietoja arviointilaitokselle tai alkuperätakuun myöntäjälle taikka jättänyt antamatta arviointilaitokselle tai alkuperätakuun myöntäjälle tietoja ja tästä menettelystä on ollut seurauksena, että sähkön alkuperätakuu on myönnetty perusteettomasti tai todellisuudessa tuotettua määrää olennaisesti suuremmalle sähkömäärälle.

Arviointilaitoksen ja sähkön alkuperätakuun myöntäjän on ilmoitettava Energiamarkkinavirastolle, jos se epäilee voimalaitoksen haltijan menetelleen 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

7 §

Arviointilaitos

Arviointilaitoksella tarkoitetaan tässä laissa Energiamarkkinaviraston hyväksymää ETA-alueella toimivaa yhteisöä tai laitosta, joka täyttää arviointilaitokselle asetettavat vaatimukset.

8 §

Arviointilaitokselle asetettavat vaatimukset ja arviointilaitoksen hyväksyminen

Arviointilaitoksen tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1) laitos on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton sellaisista tahoista, joilla on asiassa välitön tai välillinen etu;

2) laitoksen henkilökunnalla on hyvä tekninen ja ammatillinen koulutus sekä riittävän laaja-alainen kokemus toimintaan perehdyttävissä tehtävissä; sekä

3) laitoksella on luotettavaksi arvioitu ja valvottu menetelmä, jonka avulla sähkön alkuperän vaatimustenmukaisuus varmistetaan, sekä asianmukaiset ohjeet toimintaa ja sen seurantaan var-ten.

Energiamarkkinaviraston on hyväksyttävä vaatimukset täyttävä yhteisö tai laitos tässä laissa tarkoitetuksi arviointilaitokseksi. Hyväksyminen voidaan antaa määräajaksi, jos siihen on erityinen syy.

9 §

*Arviointilaitoksen toimintaa koskevista muutok-
sista ilmoittaminen*

Arviointilaitoksen on ilmoitettava Energiamarkkinavirastolle toimintaansa koskevista muutoksista, joilla on vaikutusta asetettujen vaatimusten täyttymiseen.

10 §

Arviointilaitoksen hyväksymisen peruuttaminen

Jos arviointilaitos toimii säännösten vastaisesti taikka ei täytä hyväksymiselle asetettuja vaatimuksia, Energiamarkkinaviraston on kehoitettava arviointilaitosta korjaamaan puute määräajassa. Jos puutetta ei korjata määräajassa, Energiamarkkinavirasto voi peruuttaa hyväksymisen.

3 luku

Sähkön alkuperän ilmoittaminen

11 §

Sähkön alkuperän ilmoittaminen sähkölaskussa ja myynninedistämisaineistossa

Sähkönmyyjän tulee ilmoittaa sähkönkäyttäjille suunnatuissa sähkölaskuissa tai niiden liitteissä sekä myynninedistämisaineistossa Suomessa myymänsä sähkön alkuperää koskevia tietoja seuraavasti:

1) sähkönmyyjän edellisen kalenterivuoden aikana myymän sähkön tuottamiseen käytettyjen energialähteiden osuudet suhteessa myydyn sähkön kokonaismäärään; sekä

2) viittaus julkisiin tietolähteisiin, joissa on saatavilla tietoja sähkönmyyjän edellisen kalenterivuoden aikana myymän sähkön energialähteistä syntyneistä hiilidioksidipäästöistä ja radioaktiivisista jätteistä.

Sähkönmyyjän tulee huolehtia siitä, että 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luotettavuus voidaan varmistaa vähintään kuuden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

Sähköntuottaja, sähkön maahantuoja ja sähkönmyyjä ovat velvollisia antamaan sähkön ostajalle tämän pyynnöstä tiedot, jotka sähkön ostaja tarvitsee kaupan kohteena olevasta sähköstä 1 momentissa säädetyn velvoitteen täyttämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) sähkön alkuperän ilmoittamistavasta;
- 2) sähkön energialähteiden osuuksien laske-
mistavasta;
- 3) sähkön energialähteistä syntyneiden hiili-
dioksidipäästöjen ja radioaktiivisten jätteiden
määrän laskemistavasta; sekä
- 4) ilmoitusvelvoitteen piiriin kuuluvien tieto-
jen säilyttämisestä.

4 luku

Täydentävät säännökset ja voimaantulo

12 §

Valvonta

Energiamarkkinaviraston tehtävänä on val-
voa tämän lain noudattamista.

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännös-
ten estämättä valvotaan kuluttajansuojalain
(38/1978) nojalla markkinoinnin lainmukaisuut-
ta markkinoitaessa sähköä kuluttajille.

13 §

Tietojen antaminen Energiamarkkinavirastolle

Voimalaitoksen haltija, joka on hakenut säh-
kön alkuperätakuuta tai jolle sellainen on myön-
netty, on velvollinen kehotuksesta antamaan
sähkön alkuperätakuiden oikeellisuuden valvo-
miseksi Energiamarkkinavirastolle voimalaitok-
sensa tuotantotapaa ja sen käyttämiä energialäh-
teitä sekä sen tuottamia sähkömääriä koskevia
tietoja.

Järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkon-
haltija ja arviointilaitos ovat velvollisia keho-
tuksesta antamaan Energiamarkkinavirastolle
tietoja, jotka ovat tarpeen sähkön alkuperätaku-
iden oikeellisuuden tai tämän lain 2 luvussa sää-
dettyjen velvoitteiden valvomiseksi.

Sähkönmyyjä on velvollinen kehotuksesta an-
tamaan Energiamarkkinavirastolle myymänsä
sähkön energialähteitä koskevia tietoja, jotka

ovat tarpeen tämän lain 3 luvussa säädettyjen
velvoitteiden valvomiseksi.

Energiamarkkinavirastolla on oikeus tarkas-
taa tietojen oikeellisuus valvottavan hallinnassa
olevissa tiloissa, jotka eivät kuulu kotirauhan
piiriin.

14 §

Pakkokeinot

Jos joku rikkoo tai laiminlyö tässä laissa tai
sen nojalla annetuissa säädöksissä säädettyjä
velvoitteitaan, Energiamarkkinaviraston on vel-
voitettu hänet korjaamaan virheensä tai lai-
minlyöntinsä.

Energiamarkkinavirasto voi asettaa
1 momentissa tarkoitetun velvoitepäätöksensä
taikka tässä laissa säädettyä tietojenantovelvoi-
tetta koskevan päätöksensä tehosteeksi uhkasak-
kon. Uhkasakon asettamisessa ja sen tuomitse-
misessä maksettavaksi noudatetaan uhkasakko-
laissa (1113/1990) säädettyä menettelyä.

15 §

*Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitok-
sen velvoitteet niiden hoitaessa julkista hallinto-
tehtävää*

Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilai-
toksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hal-
lintoitehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä vi-
ranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa
laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viran-
omaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003),
kielilaissa (423/2003) ja hallintolaissa
(434/2003) säädetään. Asiakkaan pyynnöstä voi-
daan kuitenkin poiketa kielilain vaatimusten so-
veltamisesta sähkön alkuperätakuussa ja var-
mennustodistuksessa käytettävän kielen osalta.

16 §

Muutoksenhaku hallintopäätöksistä

Energiamarkkinaviraston tämän lain nojalla
antamaan päätökseen haetaan muutosta valitta-

malla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

17 §

Muutoksenhaku alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen päätöksistä

Alkuperätakuiden myöntäjän sähköisen alkuperätakuuta koskevaan päätökseen ja arviointilaitoksen varmennustodistusta koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua päätöksen antajalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Oikaisumenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

18 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Lain 11 §:ssä säädettyä velvoitetta sovelletaan laskuihin ja myynninedistämisineistoon, jotka toimitetaan sähkönkäyttäjille 1 päivänä heinäkuuta 2004 tai sen jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantumista voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

sähkömarkkinalain 9 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/1995) 9 §:n 2 momentti ja 14 §:n 3 momentti seuraavasti:

9 §

Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan (*liittämisvelvollisuus*). Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla tasapuolisia sekä syrjimättömiä ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden vaatimat ehdot. Verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaa-

timukset. Verkonhaltijan tulee antaa liittyjälle tämän pyynnöstä kattava ja riittävän yksityiskohtainen arvio liittymiskustannuksista.

14 §

Verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja tai rajauksia. Siinä on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden vaatimat ehdot

EV 58/2003 vp — HE 95/2003 vp

sekä kustannukset ja hyödyt, jotka aiheutuvat _____ Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
sähkötuotantolaitoksen liittamisestä verkkoon. _____ kuuta 200 _____ .

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2003
_____